

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KATOWICACH

Znak: WK-610/29/4/18

Katowice, 21 listopada 2018 r.

**Pan
Andrzej Pitera
Wójt Gminy
Łodygowice**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od dnia 6 sierpnia 2018 r. do 21 września 2018 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Łodygowice za okres od 1 stycznia 2014 r. 21 września 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 27 września 2018 r. przez Wójta Gminy Łodygowice oraz Skarbnika Gminy Łodygowice, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2016 - 2018 do dnia kontroli nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazanych przez podatników danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości oraz nie wezwano tych podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.*

Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u ww. podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. Zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się

*z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.
Powyższe dotyczyło:*

- podatnika o nr ewidencyjnym 122, spółka cywilna prowadząca działalność gospodarczą w zakresie turystyki i gastronomii, który w złożonych w Urzędzie Gminy w Łodygowicach w dniach 2 lutego 2016 r., 11 października 2016 r., 13 stycznia 2017 r., 10 października 2017 r., 12 stycznia 2018 r. deklaracjach podatkowych wykazywał pozostające we władaniu nieruchomości - grunty o powierzchni 43.195 m² oraz budynki o powierzchni 2.023 m² jako niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej w okresie od stycznia do kwietnia w latach 2016 - 2018 i od października do grudnia w latach 2016 - 2017.*

Ponadto, w powyższym okresie podatnik nie deklarował wartości budowli. Podatnik ten wykazywał ww. grunty jako związane z prowadzoną działalnością, ww. budynki lub ich części związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wartości budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w okresie od maja do września w deklaracjach złożonych w dniach 10 maja 2016 r., 12 maja 2017 r.

W deklaracji z dnia 11 maja 2018 r. podatnik zadeklarował grunty o powierzchni 43.195 m² oraz budynki o powierzchni 2.023 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w okresie od maja do grudnia 2018 r.

Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), pod pojęciem gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej należy rozumieć grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami; gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i d ww. ustawy, budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania.

W wyniku wizji lokalnej przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach 5 września 2018 r. w obecności inspektora Urzędu Gminy w Łodygowicach stwierdzono, że na nieruchomości ww. podatnika prowadzona jest działalność gospodarcza – ośrodek wypoczynkowy. Nieruchomość jest ogrodzona, posiada: parking wyłożony płytami betonowymi, drogi gospodarcze /dojazdowe/, boiska do siatkówki plażowej, boisko do koszykówki, kort tenisowy, oświetlenie. Nieruchomość jest zabudowana przez: domki kempingowe, drewniane, budynki gospodarcze, basen odkryty, plac zabaw dla dzieci, budynek hotelowy typu pawilonowego, restaurację.

- podatnika o nr ewidencyjnym 112 prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie gospodarki komunalnej, spółka z o.o., który w składanych deklaracjach (korektach deklaracji) w latach 2016 - 2018 nie wykazał prawidłowo poszczególnych przedmiotów opodatkowania w zakresie gruntów, budynków, budowli.*

Podatnika, nie wezwano do złożenia wyjaśnień. Dopiero w trakcie kontroli, ww. spółka złożyła korekty deklaracji, w których wykazała inne powierzchnie niż deklarowała gruntów związanych z działalnością gospodarczą, gruntów pozostałych, budynków związanych z działalnością gospodarczą, budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, oraz inne wartości budowli.

W korekcie deklaracji za 2017 r., złożonej dnia 12 września 2018 r., podatnik wykazał m.in. dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości na podstawie

uchwały Rady Gminy Łodygowice Nr XI/123/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Łodygowice.

Na podstawie przedłożonych korekt deklaracji ponownie obliczono wysokość zobowiązań podatkowych ww. podatnika. Zgodnie z wyliczeniem sporządzonym przez podinspektora ds. finansowych nadpłata w podatku od nieruchomości wobec ww. podatnika wyniosła za 2016 r. 35.018,00 zł, a za 2017 r. 35.817,00 zł.

- *podatnika o nr ewidencyjnym 113 prowadzącego działalność gospodarczą w formie spółki z o.o., który w latach 2017-2018 w złożonych deklaracjach podatkowych wykazywał 2.600 m² gruntów jako niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz 1.834 m² jako powierzchnię budynku mieszkalnego. Ponadto nie deklarował wartości budowli.*

Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 5 września 2018 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w obecności inspektora Urzędu Gminy w Łodygowicach potwierdziła, że na nieruchomości pozostającej we władaniu podatnika usytuowany jest (od frontu) budynek zewnętrznie posiadający cechy budynku mieszkalnego (poprzednio prawdopodobnie przeznaczony na biura). Do budynku przylega część magazynowo-wytwórcza (przed zakupem przez podatnika wytwórnia napojów). Nieruchomość ogrodzona, na części wyasfaltowana, na części pokryta płytami betonowymi.

Podatnik w trakcie kontroli nie złożył korekty deklaracji za 2017 r. W złożonej korekcie deklaracji na 2018 rok, wykazał ww. grunty jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, 1.101,24 m² powierzchni budynków mieszkalnych, 509,32 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz budowle o wartości 56.397,00 zł.

Zadania dotyczące dokonywania wymiaru dla podatku od nieruchomości, prowadzenia czynności sprawdzających, postępowań podatkowych i kontroli podatkowych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Halina Wajdzik – Skarbnik Gminy Łodygowice.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie dokonywania czynności sprawdzających deklaracje podatkowe na podatek od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2, art. 281 § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.) w związku z wymogami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Ponownie przeprowadzić czynności sprawdzające wobec podatników o numerach ewidencyjnych 122, 113 w zakresie złożonych deklaracji, korekt deklaracji i zweryfikować prawidłowość ich opodatkowania, mając na uwadze art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), a także art. 21 tej ustawy, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 z późn. zm.).

- *W 2017 r. inkasenci podatków lokalnych pobierali od podatników należności z tytułu zaległości podatkowych. Powyższe było niezgodne z art. 9 oraz art. 51 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.). Z powyższych uregulowań wynikało, że inkasent był uprawniony wyłącznie do poboru podatku a więc należności, która powinna być uiszczona przez podatnika do upływu terminu płatności. Po upływie terminu płatności podatku powstaje zaległość podatkowa, której nie można utożsamiać z podatkiem. Tym samym dopuszczalność przekazania przez podatnika należności podatkowej inkasentowi wygasa z upływem ostatniego dnia, w którym zobowiązany powinien tę należność uregulować.*

Inkasenci podatków lokalnych zostali wyznaczeni na podstawie uchwały Nr XI/125/2015 Rady Gminy Łodygowice z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie określenia zasad poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego w drodze inkasa.

Na podstawie powyższej uchwały, ustalono wynagrodzenie za inkaso od sumy zainkasowanych i terminowo przekazanych podatków w wysokości od 4% do 7% (w zależności od sołectwa).

Zgodnie z art. 272 pkt 1 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa, organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości: składania deklaracji, wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez inkasentów.

Łączna kwota pobranych w 2017 r. przez 3 inkasentów o nr 991-04, 991-11 i 991-12 należności z tytułu zaległości podatkowych wynosiła 38.906,93 zł. Łączna kwota wynagrodzenia 3 inkasentów za pobranie i przekazanie do kasy Urzędu Gminy Łodygowice zaległości podatkowych od podatników wynosiła 1.714,76 zł.

W 2018 r. (do czerwca 2018 r.) nie stwierdzono poboru zaległości podatkowych przez inkasentów.

Zadania w zakresie rozliczeń podatków oraz kontroli wpłat dokonywanych przez inkasentów pobranych przez nich podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego należały do byłego Inspektora ds. finansowych. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Halina Wajdzik – Skarbnik Gminy Łodygowice.

Wniosek nr 3

Zapewnić prawidłowe dokonywanie poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, stosownie do art. 9 oraz art. 47 § 4a, art. 51 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6 ust. 7, ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.), art. 6a ust. 6, art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.), art. 6 ust. 3 oraz ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.) i art. 28 § 4, art. 272 pkt 1 lit. b ww. ustawy Ordynacja podatkowa.

W zakresie realizacji inwestycji

- *W 2015 r. zawarto porozumienie w sprawie przejęcia przez Gminę Łodygowice niektórych zadań Powiatu Żywieckiego w zakresie utrzymania dróg powiatowych na obszarze Gminy Łodygowice na okres od 16 lutego 2015 r. do 31 grudnia 2018 r., w którym nieprawidłowo ustalono zasady finansowania tego zadania, niezgodnie z wymogami art. 8 ust. 2a i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego, przy czym gmina winna otrzymać środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania tych zadań. Ponadto zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.) zarządzanie drogami publicznymi może być przekazywane między zarządcami w trybie porozumienia, regulującego w szczególności wzajemne rozliczenia finansowe. Po zmianie tego przepisu obowiązującej od 3 marca 2017 r., zarządcy dróg mogą zawierać także porozumienia w sprawie finansowania albo dofinansowania zadań z zakresu zarządzania drogami z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.*

Ponadto stosownie do art. 46 i art. 48 ustawy z dnia 23 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.), jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, a szczegółowe zasady i terminy przekazywania dotacji na realizację przez jednostkę samorządu terytorialnego zadań na mocy porozumień określają te porozumienia.

W porozumieniu zawartym 16 lutego 2015 r. wskazano, że przejęte zadania będą realizowane w miarę posiadanych środków z budżetu gminy, ze środków uzyskanych ze źródeł zewnętrznych, a także w miarę posiadanych środków z dotacji z Powiatu Żywieckiego. Do ww. porozumienia zawarto dwa aneksy na podstawie których Powiat Żywiecki przekazał na finansowanie tego zadania w latach 2016 - 2017 łącznie 200.000 zł. Na podstawie powyższego porozumienia wykonano budowę chodnika w Pietrzykowicach i Biernej. Wynagrodzenie zgodnie z zawartą w dniu 23 maja 2018 r. umową nr RIP.0272.03.2018 wynosiło 659 200,37 zł.

Porozumienie podpisał p. Andrzej Pitera – Wójt Gminy Łodygowice przy kontrasygnacie p. Haliny Wajdzik – Skarbnika Gminy Łodygowice.

Wniosek nr 4

Zawierając porozumienie w zakresie przejęcia przez Gminę Łodygowice niektórych zadań Powiatu Żywieckiego w zakresie utrzymania dróg powiatowych na obszarze Gminy Łodygowice określić wysokość dofinansowania, mając na uwadze postanowienia art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.) art. 8 ust. 2a i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1432) oraz art. 46, art. 48 ustawy z dnia 23 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1530).

W zakresie udzielania dotacji:

- *W latach 2016 - 2018 udzielono dotacji celowych dla Gminnej Spółki Wodno-Melioracyjnej z siedzibą w Łodygowicach na realizację jej zadań statutowych polegających na utrzymaniu urządzeń wodnych pomimo braku stosownej uchwały Rady Gminy Łodygowice określającej zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.*

Działaniem powyższym naruszono art. 164 pkt 5c w związku z art. 164 pkt 5a i 5b ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) a następnie aktualnie obowiązujący art. 443 ust. 4 w związku z art. 443 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017r. poz. 1566 z późn. zm.).

Stosownie do ww. postanowień poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, spółki wodne mogły korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji. Pomoc ta polegała na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zasady udzielania dotacji celowej, o której powyżej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określały organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały.

Z kolei zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami art. 443 ust. 4 w związku z art. 443 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji, a pomoc ta polega na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego.

Dotacji udzielono na podstawie umów zawartych z ww. podmiotem na realizację zadań z dnia: 14 października 2016 r., 31 sierpnia 2017 r. i 28 maja 2018 r. Łączna kwota udzielonych dotacji wynosiła 52.809,83 zł.

Umowy o udzielenie dotacji podpisał p. Andrzej Pitera – Wójt Gminy Łodygowice przy kontrasygnacie p. Haliny Wajdzik – Skarbnika Gminy Łodygowice.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) do zadań wójta należy przygotowanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek nr 5

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Łodygowice projekt uchwały określającej zasady udzielania dotacji celowej na zadania określone w art. 443 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r. 1566 z późn. zm.), tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania, stosownie do postanowień art. 443 ust. 4 ww. ustawy.

W zakresie sprzedaży nieruchomości

- *W latach 2015 - 2016 w ogłoszeniach o przetargach ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości gruntowych o numerach działek 1960 i 2548/1 do ceny wywoławczej nieruchomości nie doliczano kosztów wyceny, który to obowiązek wynikał z § 3 pkt 6 uchwały Nr XVII/153/2008 Rady Gminy w Łodygowicach z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących mienie gminy oraz ich wydzierżawiania i wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata.*

Zgodnie z powyższymi regulacjami, cena nieruchomości ustalona przez Wójta nie może być niższa niż wartość nieruchomości ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego wraz z kosztami wyceny i kosztami zbycia. Ustalono, że koszt wyceny nieruchomości o nr działki 1690 wynosił 467,40 zł, natomiast działki o nr 2548/1 wynosił 455,10 zł.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 513 z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny. Źródłami dochodów własnych gminy są dochody z majątku gminy.

Ustalenia ceny wywoławczej w ogłoszeniu o przetargu dokonał p. Andrzej Pitera – Wójt Gminy Łodygowice.

Wniosek nr 6

Ustalenia ceny wywoławczej dokonywać zgodnie z § 3 pkt 6 uchwały Nr XVII/153/2008 Rady Gminy w Łodygowicach z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących mienie gminy oraz ich wydzierżawiania i wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata, w związku z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) i art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1530).

- *Od czerwca 2015 r. do dnia zakończenia kontroli, nie naliczono opłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez nabywcę działki nr 2548/1. Naruszono tym art. 42 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) zgodnie z którym, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.*

Na nieruchomości oznaczonej geodezyjnie 2548/1 będącej we władaniu Gminy Łodygowice posadowiono garaż metalowy na dwa stanowiska, teren przed wjazdem do garażu utwardzono żwirem.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy Łodygowice wynikało, że po sporządzeniu operatu szacunkowego w czerwcu 2015 r. stwierdzono, że na działce 2548/1 posadowione są garaże. Jednakże gmina nie naliczyła opłaty za bezumowne korzystanie z gruntu ponieważ była już rozpoczęta procedura zmierzająca do sprzedaży przedmiotowej nieruchomości.

Wobec powyższego, w okresie co najmniej od czerwca 2015 r. stycznia 2016 r., tj. do dnia

zawarcia umowy sprzedaży, na powyższej działce był posadowiony garaż metalowy na dwa stanowiska, natomiast teren przed wjazdem do garażu utwardzono żwirem. Gmina nie naliczyła i nie wyegzekwowała odszkodowania za bezumowne korzystanie z gruntu przez ww. podmiot.

Zgodnie z art. 25 ust.1 pkt 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.) p. Andrzej Pitera – Wójt Gminy Łodygowice gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości, a gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzeniu windykcji tych należności.

Wniosek nr 7

Podjąć działania w celu naliczenia i wyegzekwowania należności z tytułu bezumownego korzystania z gminnego zasobu nieruchomości wobec właściciela działki nr 2548/1, który przed dniem jej nabycia w styczniu 2016 r. korzystał z tej nieruchomości, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie rozliczenia z jednostkami budżetowymi:

- W 2017 r. zaniechano dokonywania bieżącej kontroli rozliczeń w zakresie realizowanych dochodów przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach (zwany dalej GOPS), który w styczniu 2017 r. i maju 2017 r. nieterminowo przekazywał do budżetu Gminy Łodygowice wykonane dochody budżetowe.*

Powyższe było niezgodne z pkt 50 Zasad prowadzenia rachunkowości stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Nr FN/112/2010 Wójta Gminy Łodygowice z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia w życie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Łodygowicach z późn. zm. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, dochody pobierane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej odprowadzane są do budżetu Gminy wg stanu środków określonego na:

- a) 20 dzień miesiąca – w terminie do 25 dnia danego miesiąca,*
- b) ostatni dzień miesiąca – w terminie do 10 dnia następnego miesiąca.*

Kwoty uzyskanych dochodów, wg. stanu na:

- 31 stycznia 2017 r. w wysokości 12.406,82 zł przekazano na rachunek budżetu Gminy Łodygowice 14 lutego 2017 r.,

- 31 maja 2017 r. w wysokości 5.387,01 zł, przekazano na rachunek budżetu Gminy Łodygowice: w wysokości 547,75 zł do dnia 10 czerwca 2017 r., natomiast pozostała kwota 4.839,26 zł została przekazana: 12 czerwca 2017 r. (1.762,26 zł), 13 czerwca 2017 r. (1.762,26 zł), 21 czerwca 2017 r. (500,00 zł) 11 lipca 2017 r. (814,74 zł).

Aktualnie powyższe uregulowania w zakresie terminów przekazywania dochodów zawarto w pkt 61 załącznika Nr 1 do zarządzenia Nr FN/72/P/2017 Wójta Gminy Łodygowice z dnia 28 grudnia 2017 r. w tej samej sprawie.

Ponadto, w styczniu 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach zrealizował wydatki w kwocie wyższej o 8.344,99 zł, od kwoty przekazanej tej jednostce na realizację wydatków z budżetu Gminy Łodygowice. Stosownie do wymogów art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077), jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu.

Zgodnie z zapisami ewidencji księgowej budżetu Gminy Łodygowice konta 223-02 – „Rozliczenia wydatków budżetowych – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej”, wg stanu na dzień 31 stycznia 2017 r. ww. jednostka na realizację wydatków otrzymała na podstawie przelewów środków z konta 133 „Rachunek budżetu” kwotę 1.181.253,00 zł. Natomiast wykonane wydatki za miesiąc styczeń wynikające z korekty miesięcznego sprawozdania jednostkowego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki budżetowej GOPS wynosiły 1.189.597,99 zł, zgodnie z zapisami na stronie Ma konta 223 w korespondencji z kontem 902 „Wydatki budżetu”.

Konto 223 w ewidencji księgowej budżetu Gminy Łodygowice wg stanu na 31 stycznia 2017 r. wykazywało saldo Ma 8.344,99 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Andrzeja Piterę – Wójta Gminy Łodygowice i p. Halinę Wajdzik – Skarbnika Gminy Łodygowice, kontrola formalno-rachunkowa przedłożonego przez GOPS w Łodygowicach sprawozdania Rb-28S w porównaniu z kontem 223, doprowadziła do stwierdzenia, że dokonane przez jednostkę wydatki przewyższają kwotę przelanych na ten cel przez Gminę Łodygowice środków. Podjęto działania celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji i zobligowano odpowiedzialne w sprawie osoby do terminowego przekazywania dochodów na rachunek Gminy Łodygowice. Stwierdzono wówczas, że GOPS realizuje projekt „Beskidy na Tak!” Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być razem” w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Integracyjnym Eurobeskidy z Łodygowic oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie w ramach aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Od 1 stycznia 2017 r. w GOPS zostały zatrudnione dwie osoby jako opiekunowie na podstawie zawartej umowy o subsydiowaniu zatrudnienia u Pracodawcy w obrębie projektu „Beskidy na Tak”. Na realizację zadania jednostka otrzymała część środków finansowych na podstawie zawartej umowy z dnia 16 grudnia 2016 r., które nie odprowadziła do budżetu Gminy, pokrywając z nich poniesione wydatki. Według wyjaśnień Kierownika GOPS, przez przeoczenie pominęła zgłoszenie do Gminy faktu zwiększenia planu dla jednostki o środki, które otrzymano na realizację zadania (ww. projektu), tak po stronie dochodów jak i wydatków.

Do dnia zakończenia kontroli zaniechano zawiadomienia Rzecznika dyscypliny finansów publicznych o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w jednostce organizacyjnej Gminy Łodygowice - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodygowicach, mając na uwadze przepisy art. 93 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 pkt 1 i art. 7 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1311 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami odpowiednio:

- kierownik jednostki sektora finansów publicznych składa niezwłocznie do właściwego rzecznika dyscypliny zawiadomienie o ujawnionych okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych (...) jednostce samorządu terytorialnego,
- naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest przeznaczenie dochodów uzyskiwanych przez jednostkę budżetową na wydatki ponoszone w tej jednostce.

Przepisy art. 93 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6 pkt 1 i art. 7 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych obligują kierownika jednostki sektora finansów publicznych do złożenia niezwłocznie do właściwego rzecznika dyscypliny zawiadomienia o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny

finansów publicznych.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności m.in.: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi.

Zadania w zakresie nadzorowania prac związanych z opracowaniem i realizacją budżetu gminy, zapewnienia bieżącej kontroli jego wykonywania, przekazywania pracownikom i kierownikom jednostek wytycznych do opracowania niezbędnych informacji związanych z projektem planu budżetowego, dokonywania analizy budżetu i bieżącego informowania Wójta o jego realizacji zgodnie z regulaminem organizacyjnym należały do p. Haliny Wajdzik – Skarbnika Gminy Łodygowice.

Wniosek Nr 8

Zapewnić weryfikację terminowego przekazywania do budżetu dochodów budżetowych wykonanych przez jednostki organizacyjne, stosownie do wymogów zarządzenia Nr FN/72/P/2017 Wójta Gminy Łodygowice z dnia 28 grudnia 2017 r. oraz przestrzeganie art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1458 z późn. zm.), w każdym ujawnionym przypadku, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w podległej jednostce organizacyjnej, mając na uwadze art. 68 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej